

شالازیون

شالازیون برجستگی کوچکی زیر پوست لبه پلک است که در اثر انسداد مجرای خروجی غدد ترشح کننده چربی پلک (غدد میبومین) و تجمع مواد ترشح شده ایجاد می شود و به دنبال گل مژه ایجاد می شود.

علائم

برجستگی در پلک بدون بروز نشانه های التهابی از مشخصات این بیماری می باشد. در هنگام لمس، توده ای ساجمه مانند در پلک احساس می شود.

علت ایجاد شالازیون

بروز بیماری شالازیون معمولاً در افرادی که دچار بیماری های التهابی مرتبط با پوست یا چشم هستند رخ می دهد. به عنوان مثال می توان گفت که بیماری های بلفاریت و درماتیت سبورئیک ممکن است در ایجاد بیماری نقش داشته باشند.

احتمال ایجاد این توده در بعضی از افراد بیشتر می باشد ویژگی های این افراد به شرح زیر است:

- افرادی که قبلاً چشم آن ها دچار گل مژه شده است.
- افرادی که داروی راکوتان مصرف می کنند.
- افرادی که به بیماری سل مبتلا هستند.
- افرادی که به بیماری سرطان پوست مبتلا هستند.
- بیماران دیابتیک

تدابیر درمانی

شالازیون بدون علامت به درمان نیازی ندارد و معمولاً بعد از چند ماه خودبخود برطرف می شود. استفاده از کمپرس گرم و ماساژ ملایم ممکن است به تخلیه شالازیون کمک کند. در صورت اضافه شدن عفونت چرکی حاد می توان با کمپرس گرم و آنتی بیوتیک موضعی تحت درمان قرار گیرد. تزریق کورتون (تریامسینولون) در مواردی که برجستگی کوچک باشد استفاده می شود و در صورتی که شالازیون بزرگ باشد جراحی انجام می شود.

تدابیر پرستاری

۱. ماساژ مکرر ۲. کمپرس گرم چندین بار در روز و شستشوی روزانه با شامپو بچه ۳. آموزش به بیمار در رابطه با پیگیری درمان ۴. استفاده از آنتی بیوتیک به مدت ۷-۱۰ روز با تجویز پزشک ۵. در صورت عدم بهبود مراجعه به پزشک جهت جراحی

روش جراحی شالازیون

طی این جراحی، در اتاق عمل ابتدا پلک با استفاده از قطره و آمپول کاملاً بی حس شده به طوری که بیمار دردی احساس نمی کند. سپس شالازیون با برش کوچکی از پشت پلک تخلیه می شود. این برش معمولاً نیازی به بخیه ندارد و خود به خود جوش می خورد؛ به علاوه چون برش در سمت داخل پلک قرار دارد محل آن دیده نمی شود.

پس از تخلیه شالازیون، چشم پانسمان شده و تا زمانی که چشم پزشک تعیین می کند پانسمان باید روی چشم بماند. گاهی اوقات به خصوص در کسانی که به دفعات دچار شالازیون می شوند.

توجه: انجام جراحی شالازیون در کودکان با بی حسی موضعی امکان پذیر نیست و عمل با بیهوشی عمومی انجام می شود.

مراقبت های پس از عمل شالازیون

پس از برداشتن پانسمان ممکن است متوجه ترشحات رقیق خونی بر روی پانسمان یا داخل چشم شوید؛ این حالت طبیعی است و جای نگرانی ندارد و به طور معمول طی یک تا دو روز برطرف می شود. همچنین پس از انجام جراحی در محل عمل کبودی و تورم ایجاد می شود، این امر نیز طبیعی است و کبودی پس از حدود دو هفته برطرف خواهد شد.

ممکن است چشم پزشک به شما توصیه کند تا چند روز از قطره و پمادهای آنتی بیوتیک یا استروئیدی استفاده کنید؛ این توصیه برای کاهش التهاب و بهبود سریع تر محل عمل است. در صورت بروز درد در محل عمل هم می توانید از مسکن های رایج مانند استامینوفن استفاده کنید.

از دیگر راه های مراقبت های چشم بعد از جراحی شالازیون، استفاده از کمپرس آب سرد است. در صورتی که فردی بعد از انجام جراحی با علائمی مانند کبودی، قرمزی، خارج شدن مایع قرمز رنگ و... همراه است، بهتر است از کمپرس آب سرد برای درمان نیز استفاده کند.

انجام دادن چه کارهایی بعد از جراحی شالازیون ممنوع است؟

برای تسریع در زمان بهبودی و جلوگیری از آسیب دیدگی چشم بهتر است دو تا سه هفته پس از انجام جراحی از کارهایی مانند مالیدن چشم، آرایش چشم، شنا کردن، وارد شدن آب به چشم، استفاده از انواع لنز تماسی و... پرهیز شود.

مهم ترین نشانه هایی که در صورت بروز آن بعد از جراحی شالازیون باید به پزشک متخصص چشم مراجعه شود عبارت هستند از:

۱. قرمزی شدید پشت چشم
۲. از بین نرفتن تورم پشت پلک
۳. کبود شدن پلک چشم
۴. خارج شدن ترشحات زرد رنگ از ناحیه پلک
۵. درد شدید و غیر قابل درمان
۶. اختلال در بینایی
۷. تب شدید بالای ۳۸ درجه سانتی گراد

توصیه و نکات ضروری برای جلوگیری از شالازیون

- تمیز کردن پلک ها به طور منظم (به هیچ عنوان از سوزن استفاده نکنید؛ زیرا علاوه بر ایجاد زخم، احتمال ایجاد عفونت و مسدود شدن دوباره غده چربی وجود دارد).
- رعایت بهداشت دست ها و چشم ها
- زمانی که چشم ها مبتلا به شالازیون هستند از آرایش کردن چشم ها و استفاده از لنزهای تماسی خودداری کنید.

منبع: اصول و مبانی چشم پزشکی کاربردی

واحد آموزش سلامت مرکز آموزشی درمانی چشم نیکوکاری